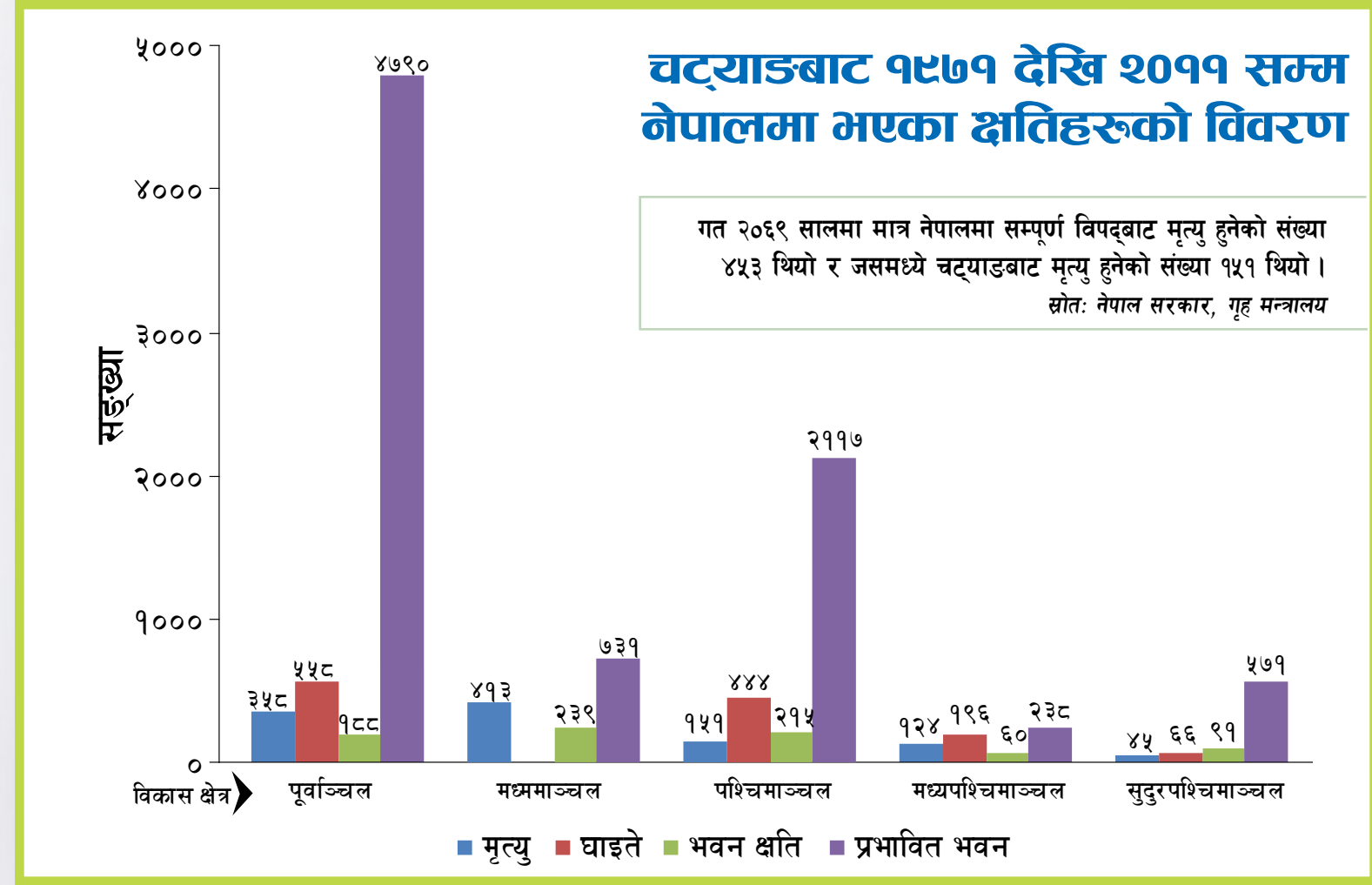

चट्याडको जोखिम घटाऔं जीवन सुरक्षित बनाऔं

चट्याड के हो ?

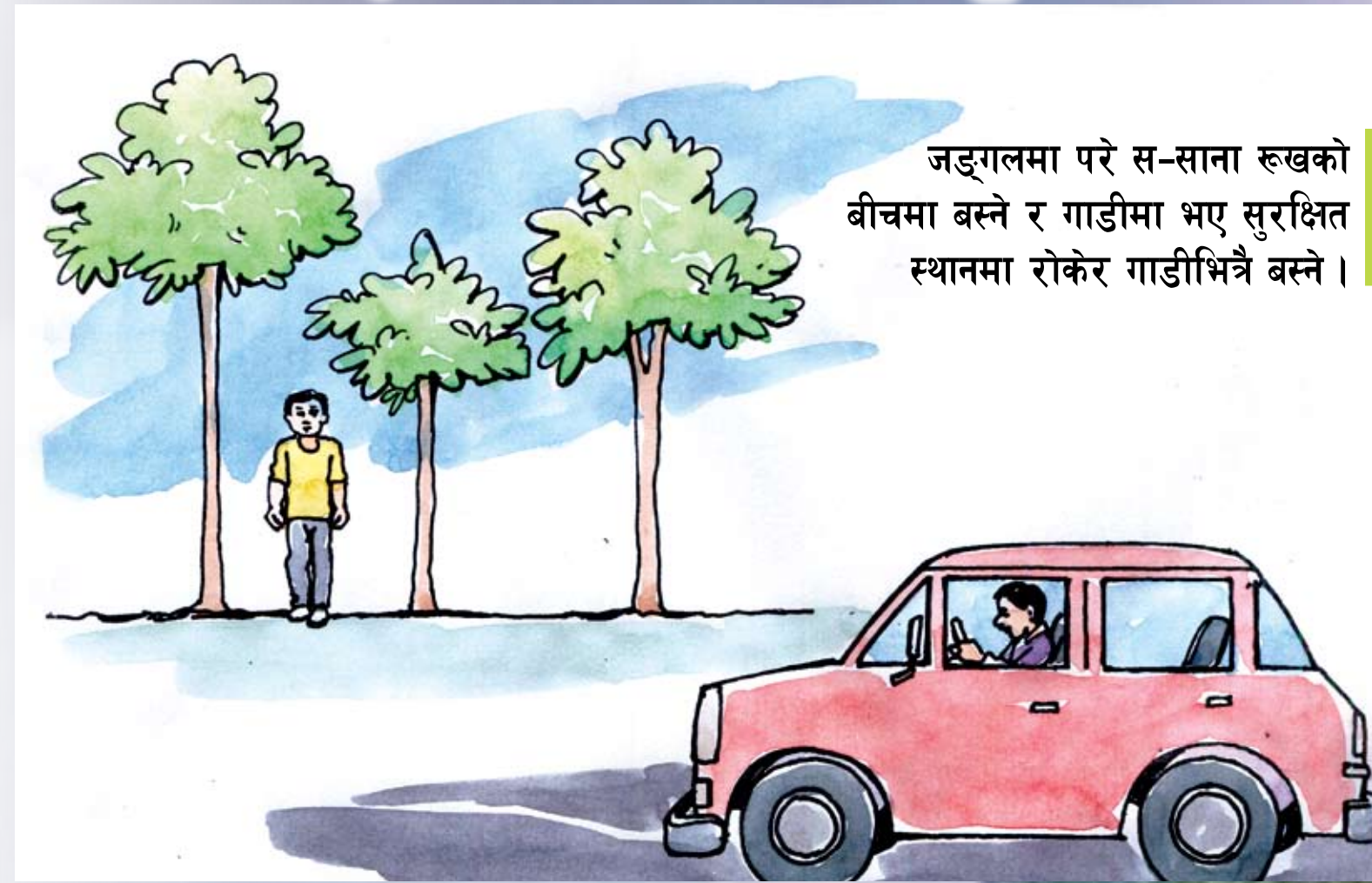
पानी पर्दा कहिलेकाहीं आकाशमा तिरमिराउने उज्यालो सहित ठूलो मेघ गर्जन्छ, जसलाई हामी चट्याड भन्दछौं। वैज्ञानिक भाषामा चट्याड पर्नु वा बिजुली चम्किनु भनेको वायुमण्डलबाट उच्च शक्तिको विद्युत प्रसारण हुनु हो। चट्याड पर्दा यस्तो बिजुलीले भण्डै तीस हजार डिग्री सेन्टिग्रेड बराबरको तापक्रम पैदा गर्दछ, जुन सूर्यको सतहको तातोभन्दा पनि धेरै हो। यसकारण चट्याड परेको ठाउँमा ठूलो क्षति पुग्दछ र धनजनको विनास हुन्छ।

चट्याड कसरी पैदा हुन्छ ?

चट्याड कसरी पैदा हुन्छ भन्ने बारेमा वैज्ञानिकहरूको विभिन्न राय रहेको पाइन्छ। एक थरी अवधारणा अनुसार वायुमण्डलमा रहेका अणुहरूलाई सूर्यबाट आइरहने परावैजनि किरण, कस्मिक किरण जस्ता तेजिला विकिरणले विच्छेद गरी विद्युतीकरण गरिदिन्छ र दुई विपरीत चार्जहरू ऋण र धन पैदा हुन्छ। यी दुई चार्जहरू अलग अलग जम्मा हुन थाल्छन्। अक्सर धन चार्ज माथिल्लो भागमा र ऋण चार्ज तल्लो भागमा जम्मा हुन्छ। यी दुई विपरीत चार्ज समूहबीच विभव (Potential Difference) कुनै हद पुगेपछि त्यहाँ बिजुली चम्किन्छ। बिजुली चम्केको ठाउँ अत्यन्तै तातो हुन्छ र तातोले गर्दा त्यहाँको हावा एकै चोटी फैलिन्छ र ठूलो आवाज साथसाथै निस्कन्छ। प्रकाशको गति ध्वनीको भन्दा बढी हुने भएकोले चट्याड पर्दा हामी पहिले बिजुली चम्केको देख्छौं, त्यसपछि मात्र आवाज सुन्छौं।

चट्याडबाट बच्न गर्नुपर्ने

चट्याडको बेला गर्न नहुने

design&printproduction : wps, wpsnepal@gmail.com, फोन: पृथ्वीराज सिंह

त्रिभुवन विश्वविद्यालय, वातावरण विज्ञान केन्द्रीय विभाग, कीर्तिपुर
Strengthening Disaster Risk Management in Academia

फोन नं. ९७७-१-४३३२१४७, इमेल info@cdes.edu.np, वेब www.cdes.edu.np

Empowered lives.
Resilient nations.